

mini przewodnik

free

+ współrzędne gps

po!skaniezwykla
masa miejsc godnych uwagi

Trasa wycieczki: Dzieła Wita Stwosza w Krakowie

czas trwania: 1 godzina, typ: piesza, liczba miejsc: 5, stopień trudności:
bardzo łatwa

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

Opis wycieczki

Wit Stwosz przybył do Krakowa na zaproszenie rajców miejskich. To oni chcieli wraz z mieszkańcami Krakowa, aby najważniejszą świątynią krakowską - kościół Mariacki - ozdobił najpiękniejszy ołtarz. Poprzedni został zniszczony w wyniku trzęsienia ziemi w 1443 r.

Długo zastanawiano się nad wyborem artysty, którego dzieło przewyższyłoby dzieła znajdujące się w katedrze. Wszakże chodziło o główny kościół mieszczan krakowskich. Ostatecznie wybrano mistrza ze Szwabi - Wita Stwosza. Oczywiście największe swoje dzieło Stwosz wykonał dla kościoła Mariackiego. Zamknięty ołtarz to przepiękny penaptyk ze scenami z życia Chrystusa i Matki Bożej w postaci płaskorzeźb. Kiedy ołtarz jest otwarty widzimy sześć scen radosnych Matki Bożej płaskorzeźbione na skrzydłach szafy ołtarzowej, a wewnątrz szafy główną scenę - zaśnięcie w otoczeniu apostołów, a nieco wyżej Wniebowzięcie. Na samej górze zobaczymy scenę koronacji na Królową Nieba i Ziemi.

Ale zanim wejdziemy do kościoła spójrzmy najpierw na elewację jednej z kamienic stojących przy pl. Mariackim. Zobaczymy tam kopię dzieła pt: "Ogrójec", wykonanego na cmentarz wokół kościoła, także przez Wita Stwosza. Idąc na Wawel nie możemy ominąć kościoła św. Trójcy. Tam w prezbiterium znajduje się płyta nagrobna Kallimacha- wychowawcy królewskich dzieci, którą również projektował nasz artysta.

Przy ulicy Grodzkiej, którą dalej udajemy się w kierunku zamku na Wawelu stoi dom, w którym mieszkał artysta. Na samym zamku, w katedrze warto zwrócić uwagę na nagrobek króla Kazimierza Jagiellończyka, wielkie dzieło Wita i Huberta z Passawy. Nasz artysta nawet podpisał się na tym nagrobku. Idąc dalej pod wzgórzem znajdziemy kościół Bernardynów. Znajduje się tam św. Anna Samotrzeć, która też podobno jest dziełem szkoły Wita Stwosza.

Program wycieczki

Kraków Cmentarz kościoła Mariackiego

Do XIX wieku, wokół kościoła Mariackiego istniał cmentarz parafialny. W 1802 r. został zlikwidowany a na jego miejscu utworzono m.in. dzisiejszy Plac Mariacki. Ciekawsze epitafia nagrobne umieszczono na ścianach kościołów Mariackiego i św. Barbary. O istnieniu nekropolii informuje tablica znajdująca się na postumencie na Placu Mariackim.

50°03'42"N 19°56'19"E | na mapie:A

Kraków Kościół Mariacki

Kościół Mariacki w Krakowie od 800 lat jest główną świątynią mieszczańską. To w 1222 r. ówczesny biskup krakowski Iwo Odrowąż nadając dotychczasową parafialną świątynię dominikanom, przeniósł główną parafię Krakowa właśnie do kościoła Mariackiego. Wtedy krakowski rynek jeszcze nie istniał, a w jego miejscu znajdowała się osada podmiejska (Kraków rozbudowywał się od Wawelu w kierunku północnym), która została zniszczona podczas najazdu tatarskiego w 1241 r.

Budowa kościoła mariackiego, czyli głównej świątyni Krakowa rozpoczęła się pod koniec XIII wieku. Właściwie można ją nazwać odbudową, bo nowy halowy kościół postawiono na ruinach poprzedniej świątyni. Na początku XIV w. jeden z bogatych mieszczan krakowskich - Mikołaj Wierzynek do tej budowli dobudował o wiele wyższe prezbiterium. Dopiero po kolejnych 50 latach podwyższono nawę główną tworząc kościół bazylikowy. Wokół naw bocznych powstały kaplice, a w XV w. podwyższono wieże kościoła i nakryto je hełmami.

W 1443 r. Kraków nawiedziło trzęsienie ziemi. Zniszczone zostało wtedy wyposażenie kościoła na skutek zawalenia się sklepienia. Mieszczanie krakowscy chęć odnowić

świątynię i jednocześnie nadać jej nowy blask, wynajęli artystę ze Szwabi (Wita Stwosza) do wykonania ołtarza głównego. Jest to pentaptyk, którego główna scena przedstawia śmierć Matki Boskiej, Jej Wniebowzięcie i Koronację. W prezbiterium w XVI w. dobudowano przepiękne stalle ze scenami z życia Matki Boskiej. Za ołtarzem głównym zaś, znajdują się witraże z XIV i XV w. przedstawiające sceny ze Starego i Nowego Testamentu.

Ponieważ jest to świątynia mieszczan krakowskich, znajdujemy w niej wiele grobów dobrodziejów tegoż kościoła. Przepiękne są renesansowe nagrobki rodziny Montelupich czy Cellarych, znajdujące się w tylnej części prezbiterium, a w jednej z kaplic - Seweryna Bonera i jego żony Zofii z Betmanów. W nawie głównej mamy ołtarze barokowe z czasu przebudowy wnętrza przez Jacka Łopackiego, tutejszego proboszcza, żyjącego w XVIII w. Planował on również usunięcie ołtarza Wita Stwosza, gdyż bardzo nie lubił „brzydoty gotyckiej”. Na szczęście, ten plan się nie powiódł. Łopacki miał jednak także wielkie zasługi w wyposażaniu tego kościoła. Do wykonania barokowych ołtarzy z marmuru dębnickiego wynajął znakomitego architekta Franciszka Placidiego, a obrazy do nich namalował Jan Pittoni. Na szczególną uwagę zasługuje ołtarz z obrazem Zwiastowania.

W nawie północnej znajduje się ołtarz z jeszcze jedną rzeźbą Wita Stwosza. Jest to scena ukrzyżowania wykonana w kamieniu. Bardzo przejmująca rzeźba Chrystusa, przedstawia Go w momencie śmierci. Obok znajduje się prześlizne cyboryum wykonane w XVI w. przez Jana Padovano. Dookoła naw bocznych znajdują się ciekawe kaplice, kilka z nich jest umieszczonych na pięterku. W jednej możemy dostrzec tryptyk wykonany przez Stanisława Stwosza - syna Wita, a przedstawiający sceny związane ze św. Stanisławem.

Kościół przeszedł generalny remont pod koniec XIX w. Wtedy to, świątynia została wymalowana według projektu Jana Matejki, a polichromie wykonywali jego uczniowie: Stanisław Wyspiański i Józef Mehoffer. Oni także są autorami witrażu nad wejściem głównym do świątyni. Polichromia w prezbiterium przedstawia anioły odmawiające Litanię do Matki Bożej, a w nawach zaprezentowano pieczęcie cechów rzemieślniczych i Akademii Krakowskiej. W kościele tym przez kilka lat pracował Karol Wojtyła. W jednej z kaplic bocznych możemy zobaczyć konfesjonał, w którym często zasiadał aby słuchać spowiedzi. Kościół odwiedza wielu turystów, którzy chcą zobaczyć jeden z najpiękniejszych ołtarzy gotyckich. Jego uroczyste otwarcie odbywa się w dni powszednie, punktualnie na dziesięć minut przed południem.

50°03'42"N 19°56'22"E | na mapie:B

Kraków

Kościół Świętej Trójcy

Kościół Świętej Trójcy (dominikanów) pochodzący z początku XIII w. uległ zniszczeniu w czasie najazdu tatarskiego. Odbudowany w 2 poł. XIII w., w poł. XV w. został przekształcony w stylu gotyckim. W XVII w. dobudowano kaplice, a po pożarze (1850) został odbudowany w stylu neogotyckim. W neogotyckiej kruchcie znajduje się portal z 1400 roku z dekoracją roślinną.

W prezbiterium znajduje się ołtarz wykonany w XIX w zaprojektowany przez ówczesnego przeora ojca Mariana Pavoniego. Obok ołtarza płyta nagrobna księcia Leszka Czarnego i z XV w. Filipa Kallimacha, która zaprojektowana była przez Wita Stwosza. Po przeciwnej stronie ołtarza grób fundatora Dominikanów - Iwo Odrowąża - wielkiego biskupa krakowskiego, fundatora wielu kościołów i klasztorów w Krakowie i okolicach.

W kościele umieszczone są ciekawe kaplice rodowe. Z prawej strony od tyłu - kaplica Lubomirskich (św. Róży Limańskiej), gdzie pochowani są wybitni przedstawiciele tego rodu. Ciekawą jest kaplica św. Józefa, w niej bowiem znajduje się nagrobek renesansowy Prospera Provano, który z polecenia króla Zygmunta Augusta zorganizował pierwszą linię pocztową, łączącą Kraków z Wenecją. Bliżej prezbiterium jest kaplica rodu Myszkowskich (św. Dominika) zbudowana na wzór kaplicy zygmontowskiej. Warto spojrzeć w górę by zobaczyć galerię pomników rodu Myszkowskich. Obok znajduje się wejście do kaplicy Matki

Bożej Różańcowej, zbudowanej dla upamiętnienia zwycięstwa pod Wiedniem. Kaplica ta właściwie stanowi osobny kościółek. W jej ołtarzu głównym znajduje się obraz - kopia Matki Bożej Różańcowej z XVI w. W krypcie pod kaplicą spoczywa matka króla Jana III Sobieskiego i jego brat Marek. Prochy te przywieziono z Żółkwi po II Wojnie Światowej.

Po drugiej stronie wśród ciekawych kaplic warto zatrzymać się przy pierwszej od ołtarza kaplicy pw. Jezusa Ukrzyżowanego, gdzie znajduje się nagrobek generała Jana Skrzyneckiego. W tej samej kaplicy relikwiarz Wita, apostoła Litwy z XIII w. Nad kaplicą znajduje się kolejna, do której możemy wejść po schodach, kaplica św. Jacka wykonana obecnie przez Baltazara Fontanę, z pięknymi stiukami i relikwiarzem- trumną świętego z postacią św. Jacka w Glorii. Św. Jacek był pierwszym dominikaninem, który przybył do Krakowa na polecenie swego wuja Iwo Odrowąża i tu założył zgromadzenie. Zmarł w roku lokacji miasta Krakowa.

Po zwiedzeniu kościoła warto podejść na krużganki, gdzie znajduje się kilka nagrobków renesansowych, ciekawe obrazy, kapitułarz oraz stara romańska ściana. Za nią znajduje się refektarz. Jeśli się uda można wejść do sieni gotyckiej oraz do dawnego dormitorium. Klasztor wybudowany jest wokół dwóch wirydarzy. Bardzo ciekawa jest także biblioteka.

50°03'33"N 19°56'22"E | na mapie: C

Kraków Dom Wita Stwosza

Wit Stwosz, wielki rzeźbiarz tworzył w Krakowie i Norymberdze. W latach 1478-1492 mieszkał i pracował w kamienicy przy ulicy Grodzkiej oznaczonej numerami 39/41.

50°03'27"N 19°56'17"E | na mapie:D

Kraków Katedra na Wawelu

Gotycka katedra św. Wacława i św. Stanisława Biskupa została wzniesiona na relikwach dwóch starszych katedr romańskich: pierwszej - z 1. poł. XI w. i drugiej, z ok. 1070-1142 (wykorzystano niektóre elementy tej drugiej katedry, np. kryptę św. Leonarda sprzed 1118 r.). Budowę prowadzono etapami od XIV do XVIII w.: prezbiterium z obejściem (1320-1346), korpus (do 1364), kaplice (XIV-XVIII w.), nadbudowa wież (1514-1530), nadbudowa obejścia (2 poł. XVII - 1 poł. XVIII w.). Katedrę restaurowano w latach 1895-1910.

Jest to trójnawowa bazylika z transeptem i prezbiterium zamkniętym prosto, otoczonym ambitem (obejściem), z dwiema wieżami od frontu: Zegarową (z barokowym hełmem 1715-1716) i Zygmuntofską (dzwonnica). Wyposażenie katedry jest niezwykle bogate: pośrodku znajduje się konfesja św. Stanisława (1626-1633), gotyckie nagrobki królów (m. in. Władysława Łokietka, Kazimierza Wielkiego, Władysława Jagiełły), a wokół 18 kaplic grobowych królów i biskupów (m. in. Świętokrzyska - gotycka, Potockich - renesansowa, Zygmuntofska - renesansowa, Mariacka, inaczej Batorego - gotycka, przekształcana w XVI i XVII w., Wazów - barokowa i in.) W kryptach pod katedrą znajdują się groby królewskie oraz grobowiec i pomnik marszałka Józefa Piłsudskiego.

50°03'17"N 19°56'08"E | na mapie:E

Zdjęcia dodane przez (w kolejności): zbyszekF60, fot. K. Chojnacki, fot. K. Chojnacki, zbyszekF60, fot. tellmemore

Trasa dodana przez: joanna33

Przewodnik wygenerowany w serwisie www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu. Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:
niedziela 19 maja 2024 15:09:40